

DP.053.1.2024

Katowice, 2024-10-21 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

pragnę przekazać poniższe odpowiedzi na pytania przedstawione w interpelacji poselskiej Pana Posła Daniela Milewskiego (numer 4596) w sprawie finansowania oraz wypracowania optymalnego modelu wsparcia dla pierwszej polskiej elektrowni jądrowej (znak: K10INT4596):

1. **Czy spółka Polskie Elektrownie Jądrowe (PEJ) rozstrzygnęła już przetarg na wybór doradcy finansowego, którego zadaniem miało być pozyskanie finansowania dla budowy pierwszej polskiej elektrowni jądrowej? Jeśli tak, proszę o podanie nazwy wybranego doradcy oraz krótkie omówienie jego doświadczenia w realizacji podobnych projektów.**

Spółka Polskie Elektrownie Jądrowe sp. z o.o. (dalej: PEJ) nie zawarła jeszcze umowy na świadczenie usług w zakresie doradztwa finansowego. Wybór doradcy finansowego planowany jest do końca 2024 r. i zostanie odpowiednio zakomunikowany.

2. **Na jakie konkretnie cele zostanie przeznaczona kwota 4,6 mld złotych, którą Skarb Państwa planuje przeznaczyć w 2025 roku na podwyższenie kapitału zakładowego spółki PEJ? Czy środki te zostaną wykorzystane między innymi na pokrycie wydatków związanych z zamówieniem elementów wielkogabarytowych o długim terminie dostawy (LLI), a jeśli tak, to w jakiej wysokości?**

Kwota 4,6 mld złotych zostanie przeznaczona na realizację zadań kosztowych i inwestycyjnych związanych z realizacją projektu budowy pierwszej polskiej elektrowni jądrowej (dalej: Projekt), w tym przede wszystkim uruchomienie planowanego do podpisania w przyszłym roku kontraktu EPC (Engineering, Procurement and Construction), uwzględniając ewentualne przedpłaty na elementy o długim terminie dostawy (long lead items, dalej: LLI), budowę infrastruktury towarzyszącej (realizowanej przez PEJ) oraz koszty własne. Koszt poszczególnych zadań i produktów związanych z realizacją umowy EPC w 2025 r. będzie zależał od finalnie wynegocjowanych warunków tego kontraktu, w tym w zakresie strategii zamawiania LLI.

3. Czy kwota 4,6 mld złotych przewidziana na 2025 rok jest zgodna z postanowieniami uchwały Rady Ministrów z maja 2023 r. w sprawie zapewnienia finansowania budowy elektrowni jądrowej o mocy elektrycznej do 3750 MWe? Jeśli kwota ta jest niższa od pierwotnie założonej, proszę o wyjaśnienie przyczyn tej zmiany.

Kwota 4,6 mld złotych przewidziana w budżecie na 2025 rok jest wystarczająca do sprawnej kontynuacji realizacji Projektu, co jest zgodne z zapisami uchwały Rady Ministrów z dnia 30 maja 2023 r. w sprawie zapewnienia finansowania budowy elektrowni jądrowej o mocy elektrycznej do 3750 MWe na obszarze gmin Choczewo lub Gniewino i Krokowa zakładającej podwyższenie kapitału własnego PEJ w ramach działań służących zapewnieniu odpowiedniego finansowania Projektu.

4. Dlaczego projekt ustawy o zmianie ustawy o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących oraz niektórych innych ustaw (UD119) został skierowany na Stały Komitet Rady Ministrów bez przeprowadzenia konsultacji społecznych? Czy konsultacje społeczne zostaną przeprowadzone na dalszym etapie procedowania projektu, a jeśli tak, to kiedy i w jakiej formie?
5. Czy Pani zdaniem brak przeprowadzenia konsultacji społecznych w sprawie modelu finansowania jest zgodny z deklaracjami Rządu dotyczącymi transparentności procesu inwestycyjnego oraz konieczności prowadzenia szerokiej debaty publicznej na temat modelu finansowania pierwszej polskiej elektrowni jądrowej?

Uwzględnienie inwestycji w energetykę jądrową jako jednego z istotnych filarów polityki energetycznej państwa wynika z przyjętych dokumentów strategicznych i programowych, w szczególności Polityki Energetycznej Polski do 2040 roku oraz aktualizacji Programu Polskiej Energetyki Jądrowej (dalej: PPEJ) przyjętej uchwałą Rady Ministrów z dnia 2 października 2020 r., które podlegały konsultacjom publicznym. Opracowany model finansowania oraz projektowana ustawa wprowadzająca przepisy umożliwiające przekazanie PEJ wsparcia publicznego w formie podwyższenia kapitału zakładowego PEJ na przygotowanie i realizację Projektu ma jedynie charakter wykonawczy w stosunku do ww. dokumentów i ma za zadanie wprowadzenie narzędzi umożliwiających realizację przewidzianej już w polityce państwa inwestycji.

Jednocześnie mając na uwadze istotę realizowanego Projektu i jego strategiczny ze względu na kwestię zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego charakter, jak również duże zainteresowanie społeczne postępami w realizacji Projektu, PEJ podejmuje liczne działania edukacyjno-informacyjne dot. Projektu, o zasięgu zarówno ogólnokrajowym jak i lokalnym, w tym przy udziale Pełnomocnika Rządu do spraw Strategicznej Infrastruktury Energetycznej, który jest wnioskodawcą projektu ustawy o zmianie ustawy o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących oraz niektórych innych ustaw.

6. Jak wynika z uzasadnienia projektu ustawy UD119, przekazanie środków w wysokości 4,6 mld złotych ze Skarbu Państwa do spółki PEJ w 2025 roku jest uzależnione od uzyskania pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej w sprawie notyfikacji pomocy publicznej. Jaki jest aktualny stan uzgodnień z Komisją Europejską w tej sprawie? Kiedy, według Pani Minister, można spodziewać się zakończenia tych uzgodnień?

Po blisko roku rozmów Komisją Europejską w ramach dialogu pre-notyfikacyjnego, w dniu 17 września br. dokonano notyfikacji w Komisji Europejskiej mechanizmu wsparcia

dedykowanego dla Projektu. Decyzja Komisji Europejskiej w zakresie akceptacji pomocy publicznej spodziewana jest w 2025 r.

7. Jakie mogą być konsekwencje ewentualnego braku zakończenia uzgodnień z Komisją Europejską w sprawie notyfikacji pomocy publicznej w I lub II kwartale 2025 roku? Czy istnieje ryzyko, że brak pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej do końca II kwartału 2025 uniemożliwi dalsze finansowanie spółki PEJ przez Skarb Państwa i doprowadzi do wstrzymania prac przygotowawczych do budowy elektrowni jądrowej?

Dokapitalizowanie PEJ ze środków Skarbu Państwa w 2025 r. uwarunkowane jest zakończeniem procesu notyfikacji pomocy publicznej w Komisji Europejskiej. W przypadku opóźnienia procesu uzgodnień z Komisją Europejską, PEJ będzie podejmował działania umożliwiające kontynuację prac związanych z realizacją fazy koncepcyjno-przygotowawczej Projektu w zakresie możliwym do sfinansowania z posiadanych środków.

8. Jakie są plany dotyczące pozyskania pozostałej części finansowania niezbędnego do realizacji budowy pierwszej elektrowni jądrowej? Czy rozważane są różne modele finansowania, takie jak emisja obligacji lub pozyskanie kredytów od instytucji finansowych?

Struktura finansowania Projektu zakłada 30% udział finansowania własnego oraz 70% udział kapitału obcego. Finansowanie dłużne zostanie pozyskane przede wszystkim z zagranicznych instytucji wspierających eksport wywodzących się z państw dostawców sprzętu, w tym agencji kredytów eksportowych, a w szczególności amerykańskiej agencji kredytów eksportowych Export-Import Bank of the United States. Pozostała część, zgodnie z założeniami, zostanie pozyskana z rynku finansowego, tj. polskich i zagranicznych instytucji finansowych. W zorganizowaniu optymalnej struktury i źródeł finansowania zewnętrznego PEJ będzie wspierany przez doświadczonego doradcę finansowego.

9. Jakie działania są podejmowane w celu zwiększenia potencjału polskiego przemysłu w zakresie technologii jądrowych?

Związane z realizacją PPEJ działania w zakresie przygotowania krajowych przedsiębiorstw do współpracy z sektorem jądrowym podejmowane są przede wszystkim przez Departament Energii Jądrowej Ministerstwa Przemysłu. Działania te skupione są na budowie kompetencji – głównie poprzez organizację profesjonalnych szkoleń oraz promocję polskich podmiotów na arenie międzynarodowej. Od 2015 r. realizowane są cykliczne seminaria techniczne, podczas których prezentowane są polskim firmom specyficzne wymagania sektora jądrowego – w obszarze łańcucha dostaw, np. w zakresie spawalnictwa, aspektów elektrycznych, budowlanych oraz systemów zapewnienia i kontroli jakości. Od 2022 proces ten został zintensyfikowany poprzez organizację specjalistycznych szkoleń o zakresie i metodyce zbliżonej do brytyjskiego programu F4N (Fit for Nuclear), tj.:

- szkolenia obejmujące zagadnienia techniczne, jakościowe i biznesowe – specyficzne dla sektora jądrowego,
- szkolenia prezentujące wymagania technologii jądrowych wdrażanych w Polsce oraz tych, dla których polskie przedsiębiorstwa realizują prace na rynkach eksportowych (głównie francuskie),
- szkolenia prowadzone w oparciu o systemy normalizacyjne europejskie jak i amerykańskie (odpowiednio: ISO, RCC-M/E/S/CW, ASME, ACI, IEEE),

- szkolenia realizowane wyłącznie przez ekspertów – praktyków pochodzących z europejskich czy amerykańskich koncernów jądrowych (w tym dostawców technologii, operatorów elektrowni czy organizacji technicznych opracowujących określone normy czy standardy).

W ostatnich latach działania Departamentu Energii Jądrowej o charakterze szkoleniowym jak również związane z organizowaniem i współorganizowaniem, we współpracy z innymi krajami, wydarzeń mających na celu stymulowanie przemysłu jądrowego w Polsce realizowane są zgodnie z przyjętym w 2021 r. „Programem wsparcia krajowego przemysłu do współpracy z energetyką jądrową” przewidzianym w PPEJ.

Dodatkowo, w zaawansowanej fazie przygotowania jest opracowywany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, we współpracy z Ministerstwem Przemysłu, program NUKLEOSTRATEG, który odnosi się do obszaru badań naukowych i prac rozwojowych w sektorze energetyki jądrowej.

W zakresie działań podejmowanych przez PEJ, w celu zbadania potencjału oraz potrzeb polskich przedsiębiorstw zainteresowanych współpracą przy realizacji Projektu, Polski Instytut Ekonomiczny przy współpracy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego przeprowadził na zlecenie PEJ projekt badawczy. Badanie zrealizowane zostało w formie ankiety składającej się z kilkudziesięciu szczegółowych pytań, w której udział wzięło 111 podmiotów. Wyniki badania są w trakcie szczegółowej analizy.

Z wyrazami szacunku
Marzena Czarnecka
Minister
2024-10-21